

2014-08-14

N2014/3415/ITP

N2013/3701/ITP

Näringsdepartementet

Statens servicecenter

FE15

801 71 Gävle

Uppdrag att utveckla och använda en förvaltningsgemensam tjänst för e-arkiv

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens servicecenter att i samverkan med Riksarkivet utveckla en förvaltningsgemensam tjänst för e-arkiv. Tjänsten ska utformas så att den förenklar införandet, samt sänker införande- och förvaltningskostnaderna för detta jämfört med alternativa lösningar. Regeringen uppdrar vidare åt Bolagsverket, Statens energimyndighet, Fortifikationsverket, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Post- och telestyrelsen och Statens fastighetsverk att använda den förvaltningsgemensamma e-arkivtjänsten när den finns tillgänglig.

Riksarkivet ska precisera kraven för hur tjänsten ska utformas för att följa det arkivrättsliga regelverket.

Regeringen uppdrar dessutom åt Myndigheten för kulturanalys, Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde, Naturvårdsverket och Statens kulturråd att, som en förberedelse för att i framtiden använda tjänsten, följa arbetet och bidra med eventuella krav på en gemensam tjänst som kan finnas från deras verksamheter.

Närmare om uppdraget till Statens servicecenter och Riksarkivet att utveckla en förvaltningsgemensam tjänst för e-arkiv

Statens servicecenter ska, i samverkan med Riksarkivet, analysera hur en gemensam tjänst för e-arkiv med tillhörande stöd för planering, införande och användande ska utformas.

Statens servicecenter och Riksarkivet ska samverka med de övriga myndigheter som omfattas av uppdraget. Samverkan ska avse vilka de

nödvändiga kraven är för en förvaltningsgemensam tjänst för e-arkiv, samt villkor för köp av tjänsten.

I utformningen av tjänsten ska Statens servicecenter särskilt beakta att:

- den följer Riksarkivets föreskrifter och förvaltningsgemensamma specifikationer för e-arkiv,
- tjänsten möter behoven hos myndigheter med skilda typer av verksamheter,
- tjänsten med stödtjänster gör det enklare för myndigheterna att införa e-arkiv,
- skalfördelar som lägre kostnader, kan realiseras både för de enskilda myndigheterna och för staten som helhet,
- öppna standarder främjas,
- myndigheter ska kunna byta mellan en egen lösning och den gemensamma lösningen,
- informationssäkerhet noga övervägs i utformningen av tjänsten,
- möjlighet finns att erbjuda e-diarium som tillägg till tjänsten,
- tjänsten kan utvecklas stegvis för att dra nytta av lärdomar från varje steg, samt
- i ett tidigt skede utforma en förvaltningsorganisation.

Statens servicecenter och Riksarkivet bör samråda med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i frågor om informationssäkerhet, samt med Datainspektionen i fråga om behandlingen av personuppgifter och integritet.

Statens servicecenter ska också, när tjänsten avses erbjudas till ytterligare myndigheter, utarbeta ett metodstöd för bedömning av när ett system, process eller informationsmängd passar för anslutning till den gemensamma tjänsten eller när en myndighet bör överväga en egen lösning.

Statens servicecenter ska ta fram en strategi för att åstadkomma en bred användning inom staten av den förvaltningsgemensamma tjänsten. Statens servicecenter ska också peka på eventuella hinder för en ökad digitalisering av myndigheternas arkivhantering, exempelvis juridiska hinder.

Statens servicecenter ska bedöma att finansiella och ekonomiska förutsättningar finns innan utveckling och eventuell upphandling slutförs.

Statens servicecenter ska tillsammans med Riksarkivet ta fram underlag som visar hur tjänsten kan underlätta för att information kan vidareutnyttjas och att möjligheter till insyn och delaktighet kan öka i de verksamheter som använder tjänsten.

Statens servicecenter och Riksarkivet bör inhämta synpunkter från E-delegationen och myndigheter med erfarenhet från införande av e-arkiv, samt föra en kontinuerlig dialog med Regeringskansliet (Näringsdepartementet) om arbetet.

Närmare om uppdraget till myndigheter att använda en förvaltningsgemensam tjänst för e-arkiv

Bolagsverket, Statens energimyndighet, Fortifikationsverket, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Post- och telestyrelsen och Statens Fastighetsverk ska använda den förvaltningsgemensamma tjänsten för e-arkiv för delar av eller hela verksamheten.

Som förberedelse för att börja använda tjänsten ska myndigheterna göra en nyttokalkyl och en plan för nyttorealiserings. Myndigheterna ska till Statens servicecenter precisera vilka krav de ställer på en förvaltningsgemensam tjänst för e-arkiv.

Vid analys av nyttor och utformning av en plan för införande av e-arkiv, ska detta innefatta hur e-arkiv kan bidra till ökad insyn och delaktighet i verksamheten, en ekonomisk kalkyl som innefattar analys av möjliga effektiviseringar i verksamheten, samt hur nyttor ska realiseras.

Respektive myndighet ska senast den 28 februari 2015 ha slutit en överenskommelse med Statens servicecenter om användning av tjänsten, om inte myndigheten bedömer att skäl föreligger för att inte använda den förvaltningsgemensamma tjänsten. I det senare fallet ska myndigheten vid samma tidpunkt redovisa detta till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Finansiering och redovisning av uppdraget

Riksarkivet ska redovisa överväganden, planer och beslut för de myndigheter som fått i uppdrag att använda den gemensamma tjänsten. Detta ska ske senast den 28 februari 2015 i en delredovisning som lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) och senast den 28 februari 2016 i en slutredovisning som lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Statens servicecenter ska senast den 28 februari 2015 delredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 28 februari 2016.

Statens servicecenter får för uppdraget använda högst 1 750 000 kronor under 2014. Riksarkivet får för uppdraget använda högst 250 000 kronor under 2014. Kostnaderna ska belasta anslaget 2:6 *Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse*, anslagsposten 4

Utvecklingsinsatser för digitalisering av statsförvaltningen, under utgiftsområde 22 Kommunikationer. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 1 september 2014. Medel som inte utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet på bankgiro 5052-5781 senast den 31 mars 2015. Vid samma tidpunkt ska Statens servicecenter respektive Riksarkivet lämna en ekonomisk redovisning över använda medel till Kammarkollegiet. Rekvisition, eventuell återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Skälen för regeringens beslut

Offentliga myndigheter ska säkerställa tillgången till allmänna handlingar för medborgare, organisationer, företag och den egna förvaltningen på kort och lång sikt. Arkiveringen av myndigheternas dokumentation syftar inte enbart till ett långsiktigt bevarande. Informationen är även en resurs som ska kunna återanvändas av olika intressenter på kort och lång sikt. Handlingarnas kvalitet och användbarhet måste också kunna säkerställas, oavsett om informationen är på papper eller i digital form. Allt mer av informationen finns i digitala format och den tekniska utvecklingen skapar utmaningar i att kunna tillhandahålla informationen över längre tid.

Riksarkivet har inom ramen för E-delegationens (N Fi 2009:01) verksamhet genomfört en förstudie kring e-arkiv och e-diarium. I sitt delbetänkande "Så enkelt som möjligt för så många som möjligt – En bit på väg" (SOU 2011:27) lämnar E-delegationen förslag baserade på förstudierapporten. E-delegationen föreslår att regeringen ger Riksarkivet i uppdrag att leda ett stegvis upplagt arbete med inriktning mot gemensamma tjänster för e-arkiv och e-diarium för statliga myndigheter. E-delegationen föreslår också att Riksarkivet ges i uppdrag att ha övergripande ansvar för de förvaltningsgemensamma specifikationer som ska utgöra underlag för de gemensamma tjänsterna för e-arkiv och e-diarium. Riksarkivet har utarbetat vissa förvaltningsgemensamma specifikationer för e-arkiv och e-diarium och har också byggt upp en förvaltningsorganisation för detta.

E-förvaltningen innebär en ökad effektivitet i ärendehandläggningen och en bättre service gentemot medborgare och företag. Samtidigt ökar mängden elektroniska handlingar som ska tas om hand. Det är myndigheternas ansvar att handlingarna arkiveras på ett sådant sätt att de blir tillgängliga och användbara både på kort och på lång sikt. En god e-förvaltning förutsätter att myndigheternas informationshantering lever upp till såväl författningskrav som krav på säkerhet, kvalitet och kostnadseffektivitet.

Insyn och öppenhet är grundläggande förutsättningar för demokratiskt ansvarsutkrävande och det är därför viktigt med transparens och tillgång

till information om den statliga förvaltningen. Digitala tjänster ger möjlighet att förverkliga offentlighetsprincipen på ett sådant sätt att informationen inte bara görs tillgänglig på begäran. Det är viktigt att framhålla att effektivitet och service alltid måste vägas mot skyddet för den enskildes integritet vid utvecklingen av nya digitala tjänster. Regeringen sätter i sin strategi för en digitalt samverkande förvaltning – Med medborgaren i centrum – upp målet om att tillgången till information som kan vidareutnyttjas bör underlättas inom de områden där den personliga integriteten inte berörs och utlämnandet inte strider mot någon författning, samt att möjligheter till insyn och delaktighet i verksamheten ska öka.

E-delegationen gör bedömningen att kostnader för utveckling, införande, drift och förvaltning kan minska om det utvecklas gemensamma lösningar för e-arkiv som används av flera myndigheter, jämfört med om myndigheterna skapar egna lösningar samt att det finns goda förutsättningar för att på sikt göra besparingar som vida överstiger de initiala kostnaderna. Riksarkivets förstudie om e-arkiv och e-diarium gör bedömningen att det skulle underlätta för många myndigheter om det fanns en gemensam tjänst för e-arkiv.

I skrivelsen om förvaltningspolitiken (skr. 2013/14:155) gör regeringen bedömningen att det genom Statens servicecenter har en organisatorisk plattform för framtida koncentration av andra förvaltningsgemensamma stödtjänster skapats. I budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1) anger regeringen att man avser att närmare utreda möjligheterna att utvidga Statens servicecenters tjänsteutbud med bl.a. e-arkiv och e-diarier.

Det är angeläget att öka transparens och tillgång till information om den statliga förvaltningen, och myndigheternas verksamhet kan effektiviseras genom ökad digitalisering. Det är myndigheternas ansvar att handlingarna arkiveras på ett sådant sätt att de blir tillgängliga och användbara både på kort och på lång sikt. Därför bör myndigheterna göra en analys av nyttan med e-arkiv och en planering för hur denna nytta kan realiseras.

En gemensam tjänst kan förenkla och minska kostnaderna för myndigheter att införa och använda e-arkiv, samt innebära möjligheter till besparingar för staten som helhet. Det är viktigt att tjänsten utformas i nära samarbete med ett antal myndigheter som avser att införa e-arkiv för att säkerställa att tjänsten möter myndigheternas krav.

Kostnader för utveckling, införande, drift och förvaltning kan minska om det utvecklas gemensamma lösningar för e-arkiv som används av flera myndigheter, jämfört med att myndigheterna skapar egna lösningar. Det bör underlätta för många myndigheter om det fanns en möjlighet att använda en gemensam tjänst för e-arkiv. E-delegationen gör

bedömningen att det finns goda förutsättningar för att på sikt göra besparingar som vida överstiger de initiala kostnaderna.

På regeringens vägnar

Anna-Karin Hatt

Juha Alskog

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/DOM
Försvarsdepartementet/SSK
Socialdepartementet/SFÖ
Finansdepartementet/BA och MSS
Miljödepartementet/M
Näringsdepartementet/E, ENT och KLS
Kulturdepartementet/KA
Bolagsverket
Datainspektionen
E-delegationen
Fortifikationsverket
Kammarkollegiet
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Myndigheten för kulturanalys
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde
Naturvårdsverket
Post- och telestyrelsen
Riksarkivet
Statens energimyndighet
Statens fastighetsverk
Statens kulturråd